

ŽUPNIJSKI LIST

župnij Kamnica in Sv. Križ nad Mariborom
33. nedelja med letom, 19. november 2023

MAŠNI NAMENI		
Nedelja, 19. 11. 33. nedelja med letom	9.00	+ iz družin Žerdin in Vučko ter + duh. Anton Žerdin
	11.00 URBAN	+ Kristina Višner
Ponedeljek, 20. 11. Edmund, kralj	17.30 KRIŽ	+ Damjan Gert in Julijana Puhič
Torek, 21. 11. Darovanje Device Marije	17.30	za zdravje
Sreda, 22. 11. Cecilija, dev. in muč. zavetnica cerkvene glasbe	17.30	za farane in dobrotnike obeh župnij in pok. cerkvene pevce
Četrtek, 23. 11. Klemen I., papež	---	---
	17.30	+ Jožef Družovec
Petek, 24. 11. Andrej in vietnamski muč.	17.30	+ p. Stane Sikošek
Sobota, 25. 11. Katarina Aleksandrijska, muč.	17.30	+ Viktorija in Franc Lorbek
Nedelja, 26. 11. KRISTUS KRALJ VESOLJSTVA	9.00	+ Jože Šket, Jožefa in Pavel Šket
	11.00 KRIŽ	+ Stanislav Rakovič in vsi na Ploževem umrli

»Milina je varljiva in lepota je prazna, žena, ki se boji Gospoda,
pa je vredna hvale. Dajajte ji od sadov njenih rok,
njena dela naj jo hvalijo pri mestnih vratih. «
(Mdr 6, 12-13)

PRAZNIK ŽUPNIJE KAMNICA – PONOVIŠTE NOVE MAŠE – MARTINOVA NEDELJA

Naj mi bo dovoljeno, da se danes še enkrat zahvalim vsem, ki ste sodelovali pri praznovanju Martinove nedelje. Lepo je bilo in to po zaslugi dobrih sodelavcev in vseh, ki ste prišli. Bog vam povrni.

V kapeli Svetega rešnjega telesa si lahko do konca tega meseca ogledate razstavo o življenju in delovanju župnika Vinka Munde.

ADVENTNO ROMANJE MARIJINE PODOBE

S 1. adventno nedeljo, to je 3. decembra 2023, se začne, podobno kot lansko leto, po župnijah Kamnica in Sv. Križ, romanje Marijine podobe. Vabim vas, da bi to pobudo molitve z veseljem sprejeli, saj vsi vemo, kako potrebna je molitev. Letošnja molitev ob Marijini podobi bo namenjena našim družinam. Zato vas vabim in prosim, da bi to molitveno spodbudo radi sprejeli. O terminu obiska Marijine podobe pri vas doma se pogovorimo v zakristiji ali po telefonu.

MIKLAVŽ V KAMNICI IN NA SV. KRIŽU

Tudi letos bo otroke obiskal Miklavž, in sicer v nedeljo, 3. decembra 2023, pri nedeljskih mašah: v Kamnici ob 9.00, na Sv. Križu pa ob 11.00.

Da bo Miklavž vedel, koliko daril potrebuje, so potrebne prijave in tudi prispevek 10,00 € za otroka. Prijave bomo zbirali pri verouku, v župnijski pisarni in v zakristiji do četrтка, 30. novembra 2023. Za pomoč pri obisku sv. Miklavža prosim tudi animatorje. Otroci s svojim starši, lepo vabljeni!

DELAVNIŠKE MAŠE

Moje velika želja in prošnja je, da bi sčasoma v župniji nastala skupina faranov, ki bi redno obiskovala delavniške maše oziroma t. i. delavniško občestvo. To bi bila skupina, ki bi vsak dan obiskovala sv. mašo in molila za potrebe naših župnij. Zato vas vabim: pridite tudi ob delavnikih, če le zmorete, k sv. mašam. Včasih se komu čudno zdi, če kdo hodi tudi med tednom k sv. maši. Mnogim pa se zdi povsem normalno, če kdo vsak dan zahaja v »bife«, tam zapravlja denar, čas ...

PREJEMANJE SVETEGA OBHAJILA

Kadar smo povabljeni na kakšno slovesno kosilo ali gostijo, je normalno, da bomo tam tudi kaj pojedli, ko nam ponudijo. Sv. maša je gostija, na katero nas vabi Jezus, ki je pri zadnji večerji rekel: »To delajte v moj spomin.« Zato smo pri sv. maši povabljeni, da pristopimo k sv. obhajilu, če smo seveda nanj zares pripravljeni. To pomeni, da nimamo večjega greha (mali grehi so nam v začetku maše odpuščeni, če jih zares obžalujemo). Nekdo, ki živi zakonsko življenje, pa cerkveno ni poročen, seveda ne more k sv. obhajilu. Zato vas vse, ki še nimate urejenega zakonskega življenja, vabim, da bi to čimprej uredili. Najprej pa začnite moliti, da bi mogli spoznati moč in lepoto zakramenta sv. zakona.

ŽUPNIJSKA KARITAS KAMNICA

Župnijska Karitas Kamnica nas danes popoldan ob 17.00 vabi na dobrodelno prireditev, ki bo v dvorani kulturnega doma Kamnica. Z nami bo pevski zbor iz Markovcev pri Ptujju. Vaši darovi na tej prireditvi bodo namenjeni za potrebe naše Karitas. Lepo vabljeni!

UNIVERZITETNA ŽUPNIJA MARIBOR

Dejavnost Univerzitetne župnije je zelo raznolika in povezuje študente. Pojdi na povezavo:

<http://unizup.si/za-studente/>

PODLISTEK O KAMNIŠKI ŽUPNIJI

930 let prve pisne omembe Kamnice
50. obletnica smrti župnika Vinka Munde

Iz Mundovega »Krajopisa« – KRAJI V KAMNIŠKI ŽUPNIJI

Kot smo na začetku izhajanja podlistka napovedali, bomo v njem objavljali tudi odlomke iz Mundovega »Krajopisa« o Kamnici in kamniški župniji. V »Krajopisu« najdemo poglavje o vaseh v kamniški župniji iz leta 1965, v katerem je gospod Vinko Munda napisal nekaj splošnih podatkov o vsaki vasi in naredil tudi zelo dragocen popis hiš in njihovih lastnikov po takratnih hišnih številkah.

Kamnica ima sicer danes na 542 hektarjih mnogo več prebivalcev (1100), kot jih je imela pred 90 leti (669), a novih hiš je razmeroma malo, zato pa so stare in odrapane kamniške hiše prenatrpane z ljudmi, ki ne pridejo v poštev za vselitev v mariborske stolpnice. Največ novih stavb je posledica elektrarne Mariborski otok, ki bi se v resnici morala imenovati Kamniška ali Bresterniška elektrarna. V zadnjih 15 letih je ta elektrarna zgradila v nekdanjem Koprivovem sadovnjaku nad Dravo sedem enonadstropnih stanovanjskih hiš, v katerih so po štiri udobna stanovanja za elektrarniške nameščence in nekatere druge privilegirance, ki so tu prišli pod streho. To »Novo naselje« nosi ponosno ime »Elektrarniška ulica« kot majhen spomin na dejstvo, da že dolga leta tudi Kamnica s svojimi strmimi bregovi tvori del Maribora z vsemi dolžnostmi, a z nobenimi pravicami meščanov. Izgleda mestnih ulic teh sedem hiš, nametanih brez reda med staro sadno drevje, seveda nima, kar pa zaenkrat nikogar ne moti.

O Rošpohu

Po prevratu leta 1918 so razni hipernarodnjaki tudi ime te vasi hoteli posloveniti in modrovali takole. Ime Rossbach je sestavljeno iz dveh nemških besed »Ross« in »Bach«, kar bi se dobesedno prevedeno glasilo Konjski potok. Ker se jim je to ime zdelo predolgo, so nato predlagali novo ime Konjščina ali Konjščica. Drugi, ki so s pokojnim župnikom g. Francem Božičkom modrovali, da je ime Rošpoh spačenka iz slovenskega Razpaha, ki naj bi prišlo od tod, ker je vas razpahnjena, razmetana po celi vrsti hribov, so bili proti preimenovanju, češ kar je ljudstvo po svoje prikrojilo tekom stoletij, je le pristno slovensko ime, zato naj ostane. In ti so zmagali. Dočim se Kamnica razteza komaj čez dva hriba, krajšega na vzhodu in daljšega na zahodu, ter čez nekaj ravnine ob Dravi, je Rošpoh, največja kamniška vas, ki meri 1001 ha in je leta 1870 štela 1045, leta 1953 pa 1168 prebivalcev, razpotegnjen po treh glavnih rebrih, ki se med seboj sprepletajo, ter vmesnih dolinah. Od nekdanjega Rošpoha je bil razdeljen na tri župnije (poleg Kamnice še Spodnja Sv. Kungota in Sv. Križ), vendar levji delež pripada Kamnici.

Bresternica, ki meri 586 ha, je bila več let razbita na dva dela: v vzhodnega (nekdanje imenovanega Medič ali Prosek), ki je bil priključen k občini Kamnica, in zahodnega, ki je bil najprej združen z nekdanjim Jelovcem v samostojno občino Srednje in dalj časa imel celo lasten matični urad. Pozneje je bil tudi ta del Bresternice priključen mariborski občini.

PODLISTEK O KAMNIŠKI ŽUPNIJI

930 let prve pisne omembe Kamnice

50. obletnica smrti župnika Vinka Munde

Jelovec in Srednje, ki sta od sredine 19. stoletja skupaj tvorila eno vas in do 1931 občino, po osvoboditvi pa so jih razklali v dva neenaka dela, sta po obsegu skupaj le malo manjša kot Kamnica [...]. Enotni Jelovec je pred 95 leti štel komaj 224 prebivalcev, ob zadnjem štetju (1953) pa sedanji Jelovec 211, Srednje pa celo samo 55 duš, skupaj torej 266 [...]. Število hiš je ves čas ostalo približno enako in se sukalo okrog 40. Le zadnji čas izgleda, da bo Srednje vsaj po številu hiš prekosilo Jelovec. Prostora za nove hiše je tam gori dovolj in po novi cesti se sedaj tudi mnogo lažje pride v do pred kratkim težko dostopne kraje. Obe imeni, Jelovec in Srednje (Mittelberg), sta že stari, vendar do 1806 uradno ne obstajata. Dotlej spadata obe naselji pod Bresternico. Po letu 1806 obstoja poleg majhnega Jelovca (s 17 hišami) velika Sredma (s 46 hišami), ki je poleg današnjega Srednjega obsegala še lep kos Bresternice, namreč hrib, ki ga ljudje še danes imenujejo Sredma. Leta 1859 Sredma izgine in pojavi se »veliki« Jelovec, ki šteje sprva 36 hiš ter obsega današnji Jelovec in Srednje.

Šober je peta in zadnja vas kamniške fare, v katero pa spada le dobra tretjina te vasi, dočim sta ostali dve tretjini del križanske župnije. Bajc je svoj čas (1786) kamniški župnik ta del Šobra zadržal sebi zavoljo svinjskih krač, ki so jih tedaj morali še kmetje letno oddajati domačemu župniku, vendar je večina teh hiš res bližje Kamnici kot Sv. Križu [...]. Celotni Šober meri 1204 ha [...], koliko Šobra spada v kamniško župnijo, mi ni znano. Od celotnega števila prebivalstva, ki je leta 1931 štelo 395 duš, jih je v Kamnico spadalo 151 (1938), 139 (1941), 119 (1947) in 114 (1960) in je torej stalno upadalo.

